

Облікова картка дисертації

I. Загальні відомості

Державний обліковий номер: 0417U000346

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 21-02-2017

Статус: Захищена

Реквізити наказу МОН / наказу закладу:

II. Відомості про здобувача

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Мальцев Олег Вікторович

2. Malcev Oleg Victorovich

Кваліфікація:

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Вид дисертації: кандидат наук

Аспірантура/Докторантура: ні

Шифр наукової спеціальності: 19.00.01

Назва наукової спеціальності: Загальна психологія, історія психології

Галузь / галузі знань: Не застосовується

Освітньо-наукова програма зі спеціальності: Не застосовується

Дата захисту: 24-01-2017

Спеціальність за освітою: 7.040101

Місце роботи здобувача: Херсонський інститут МАУП

Код за ЄДРПОУ: 00127522

Місцезнаходження: Україна, м. Херсон, вул. Червонопрапорна, 37 / Тракторна, 20

Форма власності:

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

III. Відомості про організацію, де відбувся захист

Шифр спеціалізованої вченої ради (разової спеціалізованої вченої ради): К 41.051.07

Повне найменування юридичної особи: Одеський національний університет імені І.І.Мечникова

Код за ЄДРПОУ: 02071091

Місцезнаходження: вул. Дворянська 2, м. Одеса, Одеська обл., 65058, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

IV. Відомості про підприємство, установу, організацію, в якій було виконано дисертацію

Повне найменування юридичної особи: Одеський національний університет імені І.І.Мечникова

Код за ЄДРПОУ: 02071091

Місцезнаходження: 65082, Одеса, вул. Дворянська, 2

Форма власності:

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

V. Відомості про дисертацію

Мова дисертації:

Коди тематичних рубрик: 15.21.51

Тема дисертації:

1. Копінг як чинник безпеки особистості в сучасному соціальному просторі
2. Coping as a factor in the security of the personality in contemporary social space

Реферат:

1. Об'єкт дослідження: соціально-обумовлені конструкти подолання. Предмет дослідження: копінг як чинник безпеки особистості в сучасному соціальному просторі. Методи дослідження. Теоретичні: аналіз філософської, психологічної, соціологічної літератури, здійснений з метою визначення стану розробленості досліджуваної проблеми; порівняння, аналіз, синтез, узагальнення, систематизація, класифікація, моделювання, що були застосовані для визначення концептуальних засад вивчення соціально-обумовлених конструктів подолання, їхніх передумов та ролі у формуванні суб'єктивної безпеки особистості. Емпіричні: бесіда, анкетування, тестування. З метою збору даних про соціально-економічний статус респондентів та актуальних для них умов особливостей соціального простору застосовувалась спеціально створена анкета, для вивчення соціальних копінг-ресурсів - шкала соціальних копінг-ресурсів С.Т. Ябіку, Д.В. Фароун (адаптація здійснювалася автором дисертації), для аналізу копінг-стратегій - опитувальник способів подолання Р.С. Лазаруса та С. Фолкман (адаптація Н.В. Родіної) та опитувальник проактивного копінгу (адаптація Б.В. Бірона), для вивчення індивідуально-психологічних особливостей - метод портретних виборів

Л. Сонді (адаптація М.І. Вігдорчика), класифікатор темпераментів Д. Кейрсі (адаптація Б.В. Бірона), для дослідження суб'єктивної безпеки - шкала базисних переконань Р. Янофф-Бульман (адаптація здійснювалася автором дисертації) та опитувальник суб'єктивних уявлень про безпеку Н.О. Лизь, Ж.Г. Купових, А.К. Прими, Т.О. Басанової (адаптація здійснювалася автором дисертації). Математичної статистики: розрахунок описових статистик, факторний аналіз, лінійний та нелінійний аналіз головних компонент, коефіцієнт кореляції r Пірсона, критерій асоціації Крамера, критерій асоціації d Сомерса, баєсівський підхід до регресійного аналізу застосовувався при побудові простих лінійних та множинних лінійних моделей. Математичний аналіз емпіричних даних здійснювався за допомогою статистичних програмних пакетів IBM SPSS Statistics 23.0.0, IBM SPSS Amos 23.0.0, та R 3.3.2. Наукова новизна і теоретичне значення дослідження: вперше: введено у категоріальний апарат психології копіngu дефініцію "соціально обумовлені конструкти подолання", яке об'єднує соціальні копінг-ресурси та копінг-стратегії, що взаємодіють з соціальним простором; розкрито зміст поняття психологічної безпеки особистості як процес створення і збереження умов суб'єктного існування, яке завдяки ефективному подоланню негативних ситуацій, що виникають у соціальному просторі, забезпечує емоційне, інтелектуальне, особистісне та соціальне благополуччя; розроблено теоретичну модель реалізації копіngu як чинника безпеки особистості в сучасному соціальному просторі, в якій суб'єктивна безпека знаходиться у системних відношеннях із соціально-економічним статусом, індивідуально-психологічними особливостями та соціально-обумовленими конструктами подолання; визначено регіональні особливості копіngu на макрорівні, властиві масовим спільнотам в соціальному просторі, які характеризуються тим, що при перебуванні у безпосередній близькості до зони бойових дій вмикаються менш зрілі механізми подолання; доведено, що найбільш активно українськими громадянами використовуються копінг-стратегії вирішення та аналізу проблеми, а також проактивний копінг, що дозволяє передбачити конструктивний, орієнтований на майбутнє результат взаємодії із соціальним простором; показано, що провідний конструкт долеаналізу - інтроекція виявляє себе у якості функції Его, що зумовлює подолання стресових ситуацій за допомогою стратегії аналізу проблеми; розкрито виняткове значення інструментальної підтримки у формуванні суб'єктивного відчуття безпеки та реалізації копіngu, орієнтованого на майбутнє та спрямованого на вирішення проблем; встановлено, що активна копінг-взаємодія із соціальним простором, здатна убезпечити духовні потреби особистості, які допомагають їй долати негативне ставлення до себе і світу, що є характерною ознакою стресового навантаження на особистість в умовах воєнної загрози. Практичне значення дослідження. Створено валідні та надійні українські версії методик, а саме шкала соціальних копінг-ресурсів, шкала базисних переконань, опитувальник суб'єктивних уявлень про безпеку. Це розширить методичний арсенал вітчизняних психологів і дозволить широко використовувати дані методики в психодіагностичній практиці. Теоретичні та емпіричні результати дослідження включено до лекційних та практичних занять курсів "Загальна психологія", "Експериментальна психологія", "Психологія стресу, копінг-поведінки та здоров'я", "Соціальна психологія", "Психологія управління", "Психологія конфлікту", "Психологія екстремальних ситуацій". Сфера використання вищі навчальні заклади, психологічні служби.

2. Research object: the social caused overcoming constructs. Object of research: coping as a factor of personality safety in modern social space. Research methods. Theoretical: the analysis of philosophical, psychological, sociological literature made for the purpose of defining the condition of development of the studied problem; comparison, the analysis, synthesis, generalization, systematization, classification, modeling that have been applied to conceptual bases definition of studying of the social caused constructs of overcoming, their prerequisites and a role in formation of subjective safety of the personality. Empirical: conversation, questioning, testing. For the purpose of collection of data on the social and economic status of respondents and conditions of features of social space, urgent for them, specially created questionnaire was applied to studying of social coping-resources - a scale of social coping-resources to S. T. Yabik, D. V. Faroun (adaptation was performed by the author of the thesis), for the analysis of coping-strategy - a questionnaire of methods of overcoming R. S. Lazarus and S. Folkman (N. V. Rodina's adaptation) and a pro-active coping questionnaire (B. V. Biron's adaptation), for studying of individual and psychological features - the method of portrait elections of L. Sondhi (M. I. Vighorchik's adaptation), the qualifier

of temperaments of D. Keyrsy (B. V. Biron's adaptation), for a research of subjective safety - a scale of basic beliefs R. Yanoff-Bullman (adaptation was performed by the author of the thesis) and a questionnaire of subjective ideas of N. A. Liz, Zh. G. Kupov, A. K. Primi, T.A.Bossanov (adaptation was performed by the author of the thesis). Mathematical statistics: descriptive statistics calculation, the factorial analysis, the linear and nonlinear analysis of main component, coefficient of correlation of r of Pearson, criterion of association of Kramer, criterion of association d of Somers, Bayes approach to the regressive analysis was applied for creating simple linear and multiple linear models. The mathematical analysis of empirical data was carried out by means of statistical software packages of IBM SPSS Statistics 23.0.0, IBM SPSS Amos 23.0.0, and R 3.3.2. Scientific novelty of a research is that: for the first time: The definition "socially caused overcoming constructs" that unites the social coping-resources and coping-strategies interacting with social space is entered into the categorical set of psychology of a coping; Content of a concept of psychological safety of the personality as a process of creation and preserving conditions of subject existence that thanks to effective overcoming of the negative situations, arising in social space provides emotional, intellectual, personal and social wellbeing is opened; The theoretical model of implementation of coping as a factor of safety of the personality in modern social space in which subjective safety is in the system relations with the social and economic status, individual and psychological features and the social caused overcoming constructs is developed; Regional features of a coping, inherent in mass communities in social space which are characterized by the fact, staying in close proximity to the combat zone less mature mechanisms of overcoming turn on are defined at the macro level; It is proved that the most active Ukrainian citizens use the coping-strategy of the decision and the analysis of a problem, and also a pro-active coping that allows to assume the constructive, focused on the future result of interaction with social space;- It is shown that the leading construct to a part-analysis - an introjection - proves as function of the Ego that leads to overcoming a stressful situation by means of the strategy of the analysis of a problem; Exclusive value of instrumental support in formation of a subjective sense of security and realization of the coping focused on the future and directed to the solution of problems is disclosed; it is established that active coping-interaction with social space is capable to secure spiritual needs of the personality that help it to overcome negative attitude to themselves and the world that is a characteristic sign of a stress load on the personality in the conditions of military threat. Practical importance. Valid and reliable Ukrainian versions of techniques are created, namely: scale of social coping-resources, scale of basic beliefs, questionnaire of subjective ideas of safety. It will expand at the methodical arsenal of native psychologists and will allow to use widely these techniques in psychodiagnostic practice. Theoretical and empirical results of a research are included in lectures and a practical courses of disciplines like: "General psychology", "Experimental psychology", "Psychology of a stress, koping-behavior and health", "Social psychology", "Psychology of management", "Conflict psychology", "Psychology of extreme situations". Scope institutions of higher education, psychological services.

Державний реєстраційний номер ДіР:

Пріоритетний напрям розвитку науки і техніки:

Стратегічний пріоритетний напрям інноваційної діяльності:

Підсумки дослідження:

Публікації:

Наукова (науково-технічна) продукція:

Соціально-економічна спрямованість:

Охоронні документи на ОПВ:

Впровадження результатів дисертації:

Зв'язок з науковими темами:

VI. Відомості про наукового керівника/керівників (консультанта)

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Родіна Наталія Володимирівна
2. Rodina Natalia Volodymyrivna

Кваліфікація: д.психол.н., 19.00.01

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

VII. Відомості про офіційних опонентів та рецензентів

Офіційні опоненти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Данилюк Іван Васильович
2. Данилюк Іван Васильович

Кваліфікація: д.психол.н., 19.00.01

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Луньов Вітаоій Євгенійович
2. Луньов Вітаоій Євгенійович

Кваліфікація: к.психол.н., 19.00.01

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Рецензенти

VIII. Заключні відомості

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
голови ради**

Кіреева Зоя Олександрівна

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
головуючого на засіданні**

Кіреева Зоя Олександрівна

**Відповідальний за підготовку
облікових документів**

Реєстратор

**Керівник відділу УкрІНТЕІ, що є
відповідальним за реєстрацію наукової
діяльності**

Юрченко Т.А.